

**UCHWAŁA NR XLV/371/2023
RADY POWIATU POLKOWICKIEGO**

z dnia 29 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2029

Na podstawie art.12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz.1526, z 2023 r. poz.572) oraz art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.100,173, 240, 852) Rada Powiatu Polkowickiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023-2029 w brzmieniu według załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Polkowickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Henryk Czekajło

Załącznik do uchwały Nr XLV/371/2023
Rady Powiatu Polkowickiego
z dnia 29 czerwca 2023 r.

**POWIAT
POLKOWICKI**
łączy...

**POWIATOWY PROGRAM
DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2023-2029**

Spis treści

Wstęp	3
Podstawa prawna programu	4
Charakterystyka powiatu polkowickiego	5
Sytuacja osób z niepełnosprawnościami w powiecie polkowickim	5
Obszary programu	18
Adresaci programu	18
Zasoby instytucjonalne i środowiskowe	18
Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	19
Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	31
Cele i kierunki działań	36
Monitoring i ewaluacja programu	43
Podsumowanie	43

Wstęp

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023 - 2029 stanowi jeden z elementów lokalnej polityki społecznej. Dotyczy problematyki zapobiegania niepełnosprawności, łagodzenia jej skutków, rehabilitacji w ramach realizacji zadań powiatu zmierzających do umożliwienia pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym.

Program jest zgodny z obszarem problemowym ujętym w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023-2029. Przy realizacji programu niezbędne będzie stworzenie lokalnego systemu wsparcia opartego na wspólnym i skoordynowanym działaniu zarówno organów samorządu terytorialnego, instytucji pomocy społecznej, ochrony zdrowia, pracodawców oraz organizacji pozarządowych, których celem jest udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnościami zamieszkałym na terenie powiatu polkowickiego. Skuteczność podejmowanych działań w dużej mierze zleżeć będzie również od aktywności i zaangażowania samych adresatów programu oraz uwarunkowań społecznych i ekonomicznych występujących w perspektywie lat 2023-2029.

Podstawa prawna programu

Zgodnie z zapisami art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 100 z późn.zm.) do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja zgodnych z powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej i zatrudniania, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych. W powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2023-2029 został ujęty obszar odnoszący się do problemów niepełnosprawnych mieszkańców powiatu polkowickiego i ich rodzin.

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2023-2029 ma zasięg lokalny i wyznacza szczegółowe kierunki działań powiatu zmierzające do poprawy funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami zamieszkujących na terenie powiatu. Przyjęte w programie kierunki działań są zgodne z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie powiatu, województwa i kraju. Zakładane w programie działania opierają się na zasadzie pomocniczości przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w potencjale i aktywności lokalnej społeczności w tym organizacji pozarządowych działających w na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Założenia określone w powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2023-2029 są zgodne z:

- ❖ Ustawą zasadniczą czyli Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. zapewniającą prawo do niedyskryminacji. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Ustawa zasadnicza nakłada też na władze publiczne obowiązek zapewnienia szczególnej opieki zdrowotnej osobom niepełnosprawnym, a także obowiązek pomocy tym osobom w zabezpieczeniu egzystencji, przysposobieniu do pracy oraz komunikacji społecznej;
- ❖ Kartą Praw Osób Niepełnosprawnych z dnia 1 sierpnia 1997 r. Są to w szczególności prawa do: dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym, dostępu do wszechstronnej rehabilitacji mającej na celu adaptację społeczną, pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej umożliwiającej rozwój, zdobycie lub podniesienie kwalifikacji ogólnych i zawodowych, zabezpieczenia społecznego uwzględniającego konieczność ponoszenia zwiększonych kosztów wynikających z niepełnosprawności, życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, swobodnego przemieszczania się, możliwości komunikacji międzyludzkiej,

pełnego uczestnictwa w życiu publicznym, społecznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz rekreacji i turystyce odpowiednio do swych zainteresowań i potrzeb;

- ❖ Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.,
- ❖ Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych;
- ❖ Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski;
- ❖ Strategią na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030;
- ❖ Dolnośląską Strategią Integracji Społecznej na lata 2021 – 2030;
- ❖ Strategią Rozwoju Powiatu Polkowickiego na lata 2021-2025;
- ❖ Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2023 – 2029.

Charakterystyka powiatu polkowickiego

Powiat polkowicki to jednostka samorządu terytorialnego położona w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Sąsiaduje z powiatami: głogowskim i żagańskim (województwo lubuskie) od północy; lubińskim od wschodu, bolesławieckim od zachodu; legnickim od południa. Powierzchnia powiatu (Tab. 1) wynosi 776 km², co stanowi 3,9% powierzchni województwa dolnośląskiego. Na koniec 2019 r., zgodnie z danymi GUS, powiat zamieszkiwało 63 065 mieszkańców. Gęstość zaludnienia na jego terenie wynosiła 81 osób/km². W granicach powiatu polkowickiego znajduje się sześć gmin. Trzy miejsko-wiejskie: Chocianów, Polkowice i Przemków oraz trzy wiejskie: Gaworzyce, Grębocice, Radwanice. Siedzibą powiatu są Polkowice. Gminą o największym potencjale ludnościowym są Polkowice, w których zamieszkuje około 28 tys. osób. Ludność zamieszkuje głównie na terenie gmin miejsko – wiejskich. Gospodarka powiatu związana jest przede wszystkim z wielkim przemysłem wydobywczym KGHM „Polska Miedź” S.A. – jednym z największych na świecie producentów miedzi, soli i srebra oraz obszarem Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.

Sytuacja osób z niepełnosprawnościami w powiecie polkowickim

Podstawowym źródłem informacji o osobach niepełnosprawnych jest Główny Urząd Statystyczny (GUS) oraz Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W niniejszym opracowaniu wykorzystano dane pochodzące z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku oraz Elektronicznego Krajowego Systemu Monitorowania Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMOoN), wykorzystywanego przez powiatowe i wojewódzkie zespoły w procesie orzekania o niepełnosprawności. Zgodnie ze stanem na

koniec marca 2011r. w Powiecie Polkowickim było 7399 osób niepełnosprawnych co stanowiło 11,69% ogółu z przewagą kobiet. Porównując te dane z poprzednim spisem ludności z 2002r. (6706 osób niepełnosprawnych ogółem, co stanowiło 10,73% ogółu) liczba osób niepełnosprawnych wzrosła.

Dane z tego spisu, dotyczące osób niepełnosprawnych w Powiecie Polkowickim wyglądają następująco:

Tabela nr 1 przedstawia

Osoby niepełnosprawne w Powiecie Polkowickim wg Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 z podziałem na stopień niepełnosprawności

L.p.	Stopień niepełnosprawności	Liczba osób niepełnosprawnych
1	Osoby niepełnosprawne prawnie o stopniu niepełnosprawności znacznym.	1479
2	Osoby niepełnosprawne prawnie o stopniu niepełnosprawności umiarkowanym.	1735
3	Osoby niepełnosprawne prawnie o stopniu niepełnosprawności lekkim.	1752
4	Osoby niepełnosprawne prawnie o stopniu niepełnosprawności nieustalonym.	183
5	Osoby niepełnosprawne prawnie w wieku 0-15 lat z orzeczeniem o niepełnosprawności.	206

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi niepełnosprawność są:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 100 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz. U. z 2002 r., Nr 17, poz. 162 ze zm.)

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany, lekki.

- do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;

- do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;
- do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Powiatowy zespół wydaje odpowiednio orzeczenia o :

- ✓ niepełnosprawności osób, które nie ukończyły 16 roku życia;
- ✓ stopniu niepełnosprawności osób, które ukończyły 16 rok życia,
- ✓ wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy.

Orzecznictwo o niepełnosprawności jest dwuinstancyjne. Osoba zainteresowana lub przedstawiciel ustawowy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, może wnieść odwołanie do wojewódzkiego zespołu, za pośrednictwem powiatowego zespołu, który wydał orzeczenie.

Oznaczenia symboli przyczyn niepełnosprawności:

01-U- upośledzenie umysłowe,

02-P- choroby psychiczne,

03-L- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O- choroby narządu wzroku,

05-R- upośledzenia narządów ruchu,

06-E- epilepsja,

07-S- choroby układu oddechowego i krążenia,

08-T- choroby układu pokarmowego,

09-M- choroby układu moczowo- płciowego,

10-N- choroby neurologiczne,

11-I- inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,

12-C- całościowe zaburzenia rozwojowe.

Wskazania, które należy określić w wydawanym orzeczeniu:

1. Odpowiednie zatrudnienie uwzględniające psychofizyczne możliwości danej osoby;
2. Szkolenia, w tym specjalistyczne;
3. Zatrudnienie w zakładzie aktywności zawodowej;
4. Uczestnictwo w terapii zajęciowej;
5. Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz pomoce techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby;
6. Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki;
7. Konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji;
8. Konieczność stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
9. Spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r.- Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.), przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyn niepełnosprawności oznaczonej symbolami: 04-O, 05-R, 07-S, 10-N;
10. Konieczność zamieszkania w oddzielnym pokoju.

Poniżej została przedstawiona charakterystyka składanych wniosków do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Polkowicach w latach 2019, 2020,

2021. Dane liczbowe pochodzą z systemu EKSMOoN, jest to Elektroniczny Krajowy System Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności

Tabela nr 2 przedstawia : dane za rok 2019

Wydane orzeczenia - Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	2
2	Wydanie orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	5
3	Wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	111
4	Ogółem wydane orzeczenia	118

Tabela nr 3 przedstawia : dane za rok 2020

Wydane orzeczenia - Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	1
2	Wydanie orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	4
3	Wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	108
4	Ogółem wydane orzeczenia	113

Tabela nr 4 przedstawia : dane za rok 2021

Wydane orzeczenia - Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	0
2	Wydanie orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	5
3	Wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	105
4	Ogółem wydane orzeczenia	110

Tabela nr 5 przedstawia : dane za rok 2019

Wydane orzeczenia- Osoby po 16 roku życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	LICZBA
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (tabele III.1 + III.3)	X	1 104
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	X	17
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	X	28

4	Ogółem wydane orzeczenia		X	1 149
5	W tym: 1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych po raz pierwszy	Znaczny	168	X
		Umiarkowany	134	X
		Lekki	103	X
		Razem	405	X
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	Liczba	0	X

Tabela nr 6 przedstawia : dane za rok 2020

Wydane orzeczenia- Osoby po 16 roku życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	LICZBA	
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (tabele III.1 + III.3)	X	965	
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	X	11	
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	X	23	
4	Ogółem wydane orzeczenia	X	999	
5	W tym: 1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych po raz pierwszy	Znaczny	111	X
		Umiarkowany	94	X
		Lekki	99	X
		Razem	304	X
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	Liczba	0	X

Tabela nr 7 przedstawia : dane za rok 2021

Wydane orzeczenia- Osoby po 16 roku życia

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	LICZBA	
1	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (tabele III.1 + III.3)	X	1 078	
2	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	X	16	
3	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	X	18	
4	Ogółem wydane orzeczenia	X	1 112	
5	W tym: 1. Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych po raz pierwszy	Znaczny	92	X
		Umiarkowany	105	X
		Lekki	112	X
		Razem	309	X
	2. Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a ustawy	Liczba	0	X

Z danych tabelarycznych wynika, iż w 2019 r. wydano 118 orzeczeń dla osób przed 16 rokiem życia, w 2020 r. - 113 orzeczeń, natomiast w 2021 r. - 110 orzeczeń (orzeczenia o niepełnosprawności).

Dla osób po 16 roku życia wydano kolejno w 2019 r. 1149 orzeczeń, w 2020 r. - 999 orzeczeń, w 2021 r. 1112 orzeczeń (orzeczenia o stopniu niepełnosprawności)

W roku 2020 w związku z pojawieniem się wirusa COVID-19, została wprowadzona ustawa, która wydłużyła ważność orzeczeń, w związku z czym osoby nie były zobligowane do składania nowych wniosków. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. 2020 poz. 374 ze zm.)

Najważniejszą podstawą prawną dla zespołu jest art. 15h ww. ustawy, który brzmi: „Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, orzeczenie o niepełnosprawności albo orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, wydane na czas określony na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, którego ważność:

1) upływała w terminie do 90 dni przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, pod warunkiem złożenia w tym terminie kolejnego wniosku o wydanie orzeczenia, zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności;

2) upływa w terminie od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowuje ważność do upływu 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

2.Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, w związku z zachowaniem ważności orzeczeń o niepełnosprawności albo orzeczeń o stopniu niepełnosprawności, na okres wskazany w ust. 1, karty parkingowe, o których mowa w art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450 ze zm.) zachowują ważność do 60 dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, nie dłużej jednak niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

3.Z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, karty parkingowe, o których mowa w art. 8 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, zachowują ważność do 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

W kolejnych zestawieniach tabel zostały przedstawione dane dotyczące celu złożenia wniosku przez zainteresowane osoby.

Tabela nr 8 przedstawia : dane za rok 2019

Wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem celu

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków	
		wybrany cel	
		podstawowy	inny niż podstawowy
		1	2
1	Odpowiednie zatrudnienie	385	61
2	Szkolenie	1	39
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	13	46
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	107	236
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia W samodzielnej egzystencji	25	141
6	Korzystanie z uprawnień na podstawie art. 8 ustawy z 20.06.1997 Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.)	146	284
7	Korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej	116	248
8	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	283	204
9	Uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego	23	60
10	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	6	15
11	Uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	2	12
12	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	153	325
13	Inny	0	15
Ogółem:		1 260	X

Tabela nr 9 przedstawia : dane za rok 2020

Wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem celu

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków	
		wybrany cel	
		podstawowy	inny niż podstawowy
		1	2
1	Odpowiednie zatrudnienie	369	46
2	Szkolenie	0	53
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	3	59
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	83	189
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	8	112
6	Korzystanie z uprawnień na podstawie art. 8 ustawy z 20.06.1997 Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.)	121	270
7	Korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej	86	180
8	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	208	133
9	Uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego	14	49
10	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	0	13
11	Uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	0	7
12	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	211	175
13	Inny	0	9
Ogółem:		1 103	X

Tabela nr 10 przedstawia : dane za rok 2021

Wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z uwzględnieniem celu

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków	
		wybrany cel	
		podstawowy	inny niż podstawowy
		1	2
1	Odpowiednie zatrudnienie	377	62
2	Szkolenie	2	46
3	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	8	52
4	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	130	237
5	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	22	133
6	Korzystanie z uprawnień na podstawie art. 8 ustawy z 20.06.1997 Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.)	146	312
7	Korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej	100	213
8	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	235	210
9	Uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego	34	55
10	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	1	21
11	Uzyskanie przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	3	24
12	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	183	279
13	Inny	0	17
Ogółem:		1 241	X

Tabela nr 11 przedstawia : dane za rok 2019

Wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności z uwzględnieniem celu

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków	
		wybrany cel	
		podstawowy	inny niż podstawowy
		1	2
1	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	71	32
2	Uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego	36	33
3	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	0	8
4	Uzyskanie urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	0	7
5	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	9	39
6	Inny	0	21
Ogółem:		116	X

Tabela nr 12 przedstawia : dane za rok 2020

Wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności z uwzględnieniem celu

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków	
		wybrany cel	
		podstawowy	inny niż podstawowy
		1	2
1	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	93	6
2	Uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego	22	46
3	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	0	4
4	Uzyskanie urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	0	6
5	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	7	33
6	Inny	0	16
Ogółem:		122	X

Tabela nr 13 przedstawia : dane za rok 2021

Wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności z uwzględnieniem celu

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba wniosków	
		wybrany cel	
		podstawowy	inny niż podstawowy
		1	2
1	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	53	29
2	Uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego	45	17
3	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	1	2
4	Uzyskanie urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	0	3
5	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	9	35
6	Inny	0	24
Ogółem:		108	X

Zebrane dane wskazują, iż dominującym celem dla jakiego osoby występują z wnioskami o uzyskanie orzeczenia w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Polkowicach są:

- Odpowiednie zatrudnienie,
- Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego,
- Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów,
- Uzyskanie karty parkingowej (korzystanie z uprawnień na podstawie art. 8 ustawy z 20.06.1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450 ze zm.)

Tabela nr 14 przedstawia

Ilość wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w latach 2019-2021 z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności - wg stopnia niepełnosprawności.
Legenda: Z – znaczny, U - umiarkowany, L – lekki

Symbol przyczyny niepełnosprawności	Rok 2019				Rok 2020				Rok 2021			
	Z	U	L	RAZEM	Z	U	L	RAZEM	Z	U	L	RAZEM
01-U	3	7	0	10	5	5	2	12	8	7	1	16
02-P	26	99	74	199	27	111	60	198	24	140	73	237
03-L	9	21	37	67	6	18	29	53	6	22	51	79
04-O	12	31	15	58	7	24	9	40	10	34	14	58
05-R	75	183	129	387	63	180	108	351	56	163	114	333
06-E	0	8	12	20	2	21	9	32	2	16	12	30
07-S	102	103	70	275	61	84	52	197	61	100	65	226
08-T	37	22	7	66	24	21	10	55	28	17	5	50
09-M	56	26	8	90	35	24	11	70	55	47	9	111
10-N	119	83	25	227	106	109	22	237	95	108	39	242
11-I	71	50	20	141	18	38	18	74	32	34	29	95
12-C	2	0	0	2	2	5	2	9	4	5	0	9

Tabela nr 15 przedstawia
Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w latach 2019-2021 z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności – wg wieku

Symbol przyczyny niepełnosprawności	Rok 2019				Rok 2020				Rok 2021			
	do 3	4-7	8-16	RAZEM	do 3	4-7	8-16	RAZEM	do 3	4-7	8-16	RAZEM
01-U	0	4	1	5	1	4	5	10	1	2	8	11
02-P	0	1	4	5	2	1	4	7	1	3	3	7
03-L	1	4	6	11	4	5	2	11	6	3	4	13
04-O	5	2	6	13	4	1	8	13	2	6	5	13
05-R	7	1	8	16	4	3	9	16	3	1	2	6
06-E	1	5	3	9	3	2	3	8	0	3	6	9
07-S	10	1	1	12	7	0	1	8	5	1	8	14
08-T	2	0	3	5	1	0	1	2	0	0	0	0
09-M	2	2	3	7	1	1	2	4	1	1	2	4
10-N	8	5	7	20	8	5	13	26	3	6	9	18
11-I	4	8	9	21	5	2	6	13	6	5	7	18
12-C	7	8	6	21	3	7	11	21	6	9	7	22

Z powyższego zestawienia danych Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności w Polkowicach za lata 2019-2021 wynika, iż najczęściej wydawane są orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z przyczyn o symbolu: 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia), 10-N (choroby neurologiczne) oraz 02-P (choroby psychiczne). Natomiast w zakresie orzekania o niepełnosprawności (do 16 r.ż.) najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności są schorzenia określone symbolami 10-N (choroby neurologiczne), 12-C (całościowe zaburzenia rozwojowe), 11-I (inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego).

Obszary programu

- ❖ Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych;
- ❖ Rehabilitacja zawodowa i zatrudnianie osób niepełnosprawnych;
- ❖ Przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych.

Adresaci programu

Osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny będące mieszkańcami Powiatu Polkowickiego

Zasoby instytucjonalne i środowiskowe

Na terenie powiatu działają następujące instytucje, których zadania dotyczą między innymi obszaru wsparcia osób z niepełnosprawnościami:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach
- Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Polkowicach
- Powiatowy Ośrodek Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Metodycznego w Polkowicach
- Wydział Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych Starostwa Powiatowego w Polkowicach
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Polkowicach
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Chocianowie
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Przemkowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radwanicach
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gaworzycach
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębolicach
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Polkowicach

Obok ww. sektora publicznego działają również na terenie powiatu liczne organizacje pozarządowe, których celem jest między innymi aktywne wspieranie osób z niepełnosprawnościami

Tabela nr 16 przedstawia

Wykaz organizacji pozarządowych aktywnie działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu polkowickiego

L.p.	Nazwa organizacji	Adres
1	Fundacja „EUDAJMONIA”	Polkowice ul. Borówkowa 5A
2	Polkowickie Stowarzyszenie Sportu i Aktywnej Rehabilitacji „Skorpion Polkowice”	Polkowice ul. Borówkowa 5A
3	Polski Związek Niewidomych – Koło Miejsko-Gminne w Polkowicach	Polkowice ul. Lipowa 2

4	Polkowicki Związek Inwalidów Narządu Ruchu	Polkowice ul. Lipowa 2
5	Stowarzyszenie „Promyk Nadziei”	Grębocice ul. Kościuszki 21
6	Chocianowskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Dorosłym Specjalnej Troski	Chocianów ul. Kolonialna 8
7	Polkowickie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej troski „Radosne serca”	Polkowice ul. Lipowa 2
8	Stowarzyszenie Charytatywne „ Życ Godnie”	Polkowice u. Kominka 7
9	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy w Przemkowie	Przemków ul. Plac Targowy 1A
10	Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów – Oddział Rejonowy w Polkowicach	Polkowice ul. Lipowa 2
11	Stowarzyszenie Dzieci Wojny w Polsce Oddział w Przemkowie	Przemków ul. Dworcowa 7
12	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Najmilsi” w Gaworzycach	Gaworzyce ul. Dworcowa 95
13	Stowarzyszenie „Pomagamy razem” Radwanice	Radwanice ul. Szkolna 5A
14	Stowarzyszenie „Klub Amazonek” w Polkowicach	Polkowice ul. Kominka 7

Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenie w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej, pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier w szczególności architektonicznych, technicznych w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych na zgodnie z art.35 a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wykonuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach. Jednostka ma swoją siedzibę się w budynku Starostwa Powiatowego w Polkowicach przy ul. św. Sebastiana 1A. Budynek jest przystosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, posiada wejścia z poziomu 0, windę, podjazd oraz toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach odpowiada na potrzeby zgłaszane przez osoby z niepełnosprawnościami w formie rozpatrywania wniosków o dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Od kilku lat najwięcej wniosków o wsparcie finansowe ze środków PFRON wpływa do PCPR w zakresie dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki

pomocnicze (rocznie około 400 wniosków). Poniżej przedstawiono dane statystyczne, które odnoszą się do udzielonego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w latach 2019-2021.

Tabela nr 17 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych w latach 2019-2021, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych

Wyszczególnienie	ROK 2019		ROK 2020		ROK 2021	
	Liczba osób	Kwota zł	Liczba osób	Kwota zł	Liczba osób	Kwota zł
Dofinansowanie ze środków PFRON w tym:	385	468.246	239	424.432	259	531.584
dla dzieci i młodzieży	53	92.367	26	68.654	23	93.567
na rzecz mieszkańców wsi	158	236.415	104	187.100	93	189.483
dla kobiet	206	202.477	127	188.906	131	213.099

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Tabela nr 18 przedstawia

Ilościowy i wartościowy wykaz wypłaconego dofinansowania ze środków PFRON do zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych w latach 2019-2021

Nr	Tytuł dofinansowania ze środków PFRON	Ilość	Wartość	Ilość	Wartość	Ilość	Wartość
	LATA 2019-2021	2019	2019	2020	2020	2021	2021
I	Przedmioty ortopedyczne razem w tym:	88	86.784,85	119	90.167,10	153	133.102,85
1	wózki inwalidzkie	21	48.640	18	40.370	29	58.690
2	protezy, ortezy	12	21.453	15	31.510	49	48.939,60
3	pończochy kikutowe	12	120	36	648	-	-
4	gorsety i kołnierze ortopedyczne	2	1.840	3	887	14	7.136
5	obuwie ortopedyczne	24	2.986,85	29	4.676,90	41	7.148,45
6	balkoniki i podpórki	12	1.665	11	1.485,20	14	1.558,80
7	foteliki rehabilitacyjne	-	-	1	630	1	630
8	indywidualne przedmioty pionizujące	5	10.080	6	9.960	5	9.000
II	Środki pomocnicze razem w tym:	58.670	381.460,61	59.551	334.265,15	75.469	398.480,92

1	aparaty słuchowe	220	266.939	211	248.782	201	275.848
2	systemy FM (wspomagające słyszenie)	3	19.800	-	-	2	11.667
3	cewniki	9.629	11.588,54	8.379	8.584	11.975	15.508
4	worki	324	7.902,15	348	1.623,12	768	2.591,04
5	pieluchomajtki	48.468	63.643,12	50.437	59.424,23	62.339	69.757,28
6	protezy piersi	1	50	1	110	-	-
7	materace p.odleżynowe poduszki p. odleżynowe	18	6.546	34	9.701	46	12.257
8	Inne (np. aparat CPAP, naprawa wózka inwalidzkiego, szkła korekcyjne)	7	4.991,80	141	6.040,80	138	10.852,60
III	OGÓŁEM	58.758	468.245,46	59.670	424.432,25	75.622	531.583,77

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Z powyższy danych wynika, iż największą pomoc otrzymują wnioskodawcy w zakresie dofinansowania kosztów zakupu środków pomocniczych pierwszej potrzeby (takich jak pieluchomajtki i cewniki urologiczne). Na uwagę zasługuje również refundacja kosztów zakupu aparatów słuchowych. Praktycznie co roku dofinansowanych jest zakup około 200 szt. takich aparatów. Pomimo, iż powiat polkowicki co roku przeznacza ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych najwięcej środków na realizację tego zadania to i tak nie są zaspokojone w pełni potrzeby wnioskodawców. Wskazane jest więc dalsze kontynuowanie działań powiatu w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę, iż najczęstszą przyczyną wydawania orzeczeń o stopniu niepełnosprawności w powiecie polkowickim są schorzenia narządu ruchu, neurologiczne i choroby układu oddechowego i krążenia należy również zakładać, że działania powiatu powinny być skoncentrowane również na likwidacji barier funkcjonalnych głównie likwidacji barier architektonicznych w związku z indywidualnymi potrzebami wnioskodawców. Powiat od wielu lat wspiera osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się poprzez udzielanie dofinansowań ze środków PFRON w zakresie przystosowania lokali mieszkalnych do indywidualnych potrzeb osób niepełnosprawnych. Najczęściej są to działania mające na celu zlikwidowanie wanień i zamontowanie brodzików bez progów, uchwytów, siedzisk, antypoślizgowych podłóg. Dofinansowanie budowy podjazdów i wind dla osób poruszających się przy pomocy wózków inwalidzkich. Likwidacja barier architektonicznych ma na celu umożliwić lub w znacznym stopniu ułatwić osobie niepełnosprawnej mającej trudności

w poruszaniu się możliwie samodzielne wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Tabela nr 19 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych w latach 2019-2021, które skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier architektonicznych

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Wypłacone dofinansowania ze środków PFRON	8	45.546	11	65.225	18	100.762

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

W katalogu usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych nie powinno zabraknąć również dofinansowań do likwidacji barier technicznych, przez które rozumie się przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tych barier powinna powodować sprawniejsze funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie. W tym zakresie najczęściej dofinansowany jest zakup łóżek rehabilitacyjnych. Pomoc ta potrzebna jest szczególnie osobom niepełnosprawnym wymagającym długotrwałej pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Tabela nr 20 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych, które w latach 2019-2021 skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier technicznych

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Wypłacone dofinansowania ze środków PFRON	9	15.500	8	23.275	19	59.133

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Kolejną przeszkodą w funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych są bariery w komunikowaniu się. Przez bariery w komunikowaniu się należy rozumieć ograniczenia uniemożliwiające i utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji. Ten rodzaj wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami powiat polkowicki powinien kontynuować.

Tabela nr 21 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych, które w latach 2019-2021 skorzystały z dofinansowania ze środków PFRON do likwidacji barier w komunikowaniu się.

Wyszczególnienie	2019 r.		2020 r.		2021 r.	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Wypłacone dofinansowania ze środków PFRON	5	8.350	3	8.000	17	41.963

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

W procesie rehabilitacji społecznej ważną rolę odgrywa także możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami w wydarzeniach sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych. Ze środków PFRON co roku powiat dofinansowuje organizację między innymi olimpiad sportowych, wycieczek i imprez rekreacyjnych.

Tabela nr 22 przedstawia

Liczbę osób, które skorzystały w latach 2019-2021 z dofinansowania ze środków PFRON w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki

ROK	2019		2020		2021	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
	190	3820	81	5282	81	7035

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Tego typu działania zwiększają aktywność osób niepełnosprawnych i przyspieszają proces ich integracji społecznej dlatego powinny być kontynuowane.

Kolejną ważną formą wsparcia osób z niepełnosprawnościami jest funkcjonowanie warsztatu terapii zajęciowej. Na terenie Powiatu Polkowickiego działa jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, który prowadzi Stowarzyszenie Charytatywne „Żyć Godnie” w Polkowicach. Warsztat mieści się w budynku Polkowickiego Centrum Usług Zdrowotnych przy ul. Kominka 7 w Polkowicach. Jednostka przeznaczona jest dla 30 uczestników. Zajęcia w warsztacie trwają 7 godzin dziennie od poniedziałku do piątku w 6 pracowniach zapewniających rozwój umiejętności z zakresu: czynności życia codziennego, zaradności osobistej, sprawności psychofizycznych oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym zmierzające do podjęcia pracy. Każdy z uczestników objęty jest indywidualnym programem rehabilitacji dostosowanym do jego potrzeb i możliwości. W warsztacie zatrudnieni są instruktorzy terapii zajęciowej,

rehabilitant/opiekun praktyk, księgowo/kadrowy, psycholog oraz kierownik warsztatu łącznie 11 osób w wymiarze 10 i 3/4 etatu.

Działalność warsztatu finansowana jest ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżetu Powiatu Polkowickiego, budżetu Gminy Polkowice. Z przedstawionych poniżej danych wynika, że koszty funkcjonowania placówki z roku na rok wymagają większego finansowania, z kilku źródeł.

Tabela nr 23 przedstawia

Źródła finansowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Polkowicach w latach 2019 -2021

Źródła finansowania	2019	2020	2021
PFRON	542.880	614.880	650.880
Powiat Polkowicki	59.320	68.320	72.320
Gmina Polkowice	181.000	161.000	190.000
Ogółem	783.200	844.200	913.200

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Ww. placówka zabezpiecza aktualne potrzeby ponieważ na miejsce w warsztacie oczekuje tylko kilka osób niepełnosprawnych. W przypadku, gdy wzrośnie liczba chętnych do udziału w zajęciach warsztatu terapii zajęciowej istnieje możliwość wnioskowania przez jednostkę prowadzącą warsztat o dofinansowanie kosztów zwiększenia liczby uczestników warsztatu.

Celem działania warsztatu terapii zajęciowej jest stwarzanie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia zatrudnienia możliwość: rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia pracy.

Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych według ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w turnusach rehabilitacyjnych. Turnus oznacza zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także przez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Turnusy organizuje się wyłącznie na terenie kraju w grupach zorganizowanych liczących nie mniej niż 20 uczestników w formie stacjonarnej lub niestacjonarnej. Czas trwania turnusu rehabilitacyjnego wynosi co najmniej 14 dni. Uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w turnusach rehabilitacyjnych powinno wspomagać ich pełną rehabilitację. Tak więc turnusy rehabilitacyjne nie mogą być traktowane jako turnusy wypoczynkowe (taką rolę pełnią wczasy), bądź turnusy lecznicze (taką rolę pełni lecznictwo uzdrowiskowe). Z uwagi na

niewystarczające środki PFRON przyznawane co roku na realizację zadań powiatu oraz okres pandemii COVID-19 w ostatnich kilku latach dofinansowania udziału osób niepełnosprawnych i ich opiekunów były zawieszane. Jednak biorąc pod uwagę skutki izolacji osób z niepełnosprawnościami w czasie pandemii COVID w roku 2022 zostały przeznaczone środki na zaspokajanie potrzeb w tym zakresie. W roku 2022 praktycznie każda osoba z niepełnosprawnościami wnosząca o takie wsparcie otrzymała dofinansowanie. W turnusach rehabilitacyjnych wzięło udział 75 osób z niepełnosprawnościami oraz 34 opiekunów. Na zaspokojenie tych potrzeb powiat polkowicki przeznaczył w roku 2022 kwotę 167.574 zł ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Udzielanie dofinansowań do udziału osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych w kolejnych latach będzie zależało od uwarunkowań społeczno-ekonomicznych.

W okresie pandemii COVID-19 powiat polkowicki w ramach przystąpienia do programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” Moduł III, ze środków PFRON udzielił wsparcia finansowego 74 osobom niepełnosprawnym. Z dofinansowania skorzystały osoby niepełnosprawne, które złożyły wniosek i w okresie od dnia 9 marca 2020 r. do dnia 16 listopada 2020 r. utraciły możliwość korzystania przez okres co najmniej 5 kolejnych następujących po sobie dni roboczych z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej. Maksymalna wysokość świadczenia udzielanego adresatowi programu wynosiła 500 zł miesięcznie za okres maksymalnie 5 miesięcy. Ogółem w ramach realizacji programu wypłacono 279 świadczeń w łącznej wysokości 139.500 zł.

Zaspokajanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami związane jest z koniecznością pozyskiwania przez powiat polkowicki dodatkowych środków zewnętrznych. Co roku powiat polkowicki z powodzeniem aplikuje o takie środki głównie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz z Funduszu Solidarnościowego.

Dzięki przystąpieniu powiatu polkowickiego do programu „Aktywny samorząd” finansowanego ze środków PFRON osoby z niepełnosprawnościami mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie:

- likwidacji barier transportowych poprzez pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu oraz pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
- likwidacji barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym poprzez udzielenie dofinansowań w zakupie sprzętu elektronicznego oraz oprogramowania,
- likwidacji barier w poruszaniu się (w zakresie zakupu wózków elektrycznych, skuterów i oprzyrządowania elektrycznego do wózków ręcznych, protez wysokiej jakości),

- pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Program jest realizowany przez powiat polkowicki już przez 10 lat, a środki PFRON pozyskiwane co roku stanowią ważne źródło środków zewnętrznych bezpośrednio adresowane do osób z niepełnosprawnościami.

Tabela nr 24 przedstawia

Intensywność udzielonej pomocy osobom z niepełnosprawnościami w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” przez powiat polkowicki w roku 2019

Lp.	Zadanie	Liczba osób którym udzielono dofinansowania	Kwota [zł]
1.	sprzęt elektroniczny, oprogramowanie	1	36.771,90
2.	zakup oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	4	19.485,00
3.	zakup skutera inwalidzkiego	1	4.940,00
4.	zakup protez na III i IV poziomie jakości	1	19.800,00
5.	utrzymanie sprawności technicznej wózka o napędzie elektrycznym	1	2.000,00
6.	EDUKACJA	15	69.120,00
	RAZEM	23	152.116,90

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Tabela nr 25 przedstawia

Intensywność udzielonej pomocy osobom z niepełnosprawnościami w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” przez powiat polkowicki w roku 2020

Lp.	Zadanie	Liczba osób którym udzielona dofinansowania	Kwota [zł]
1.	oprzyrządowanie samochodu	2	5 756,00
2.	prawo jazdy	1	1.520,28
3.	sprzęt elektroniczny, oprogramowanie	5	31.879,50
4.	zakup wózka o napędzie elektrycznym	8	126.351,00
5.	zakup skutera inwalidzkiego	1	7.350,00
6.	zakup oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	1	7.500,00
7.	EDUKACJA	15	74.766,50
	RAZEM	33	255.123,28

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Tabela nr 26 przedstawia

Intensywność udzielonej pomocy osobom z niepełnosprawnościami w ramach realizacji programu „Aktywny samorząd” przez powiat polkowicki w roku 2021

Lp.	Zadanie	Liczba osób którym udzielono dofinansowania	Kwota [zł]
1.	Oprzeżdowanie samochodu	5	25.417,98
2.	prawo jazdy	1	1.425,00
3.	sprzęt elektroniczny, oprogramowanie	22	124.486,26
4.	zakup wózka o napędzie elektrycznym	1	25.000,00
5.	zakup protez na III i IV poziomie jakości	4	395.809,99
6.	utrzymanie sprawności technicznej wózka o napędzie elektrycznym	2	5.500,00
7.	zakup skutera inwalidzkiego	2	9.828,00
8.	zakup oprzeżdowanie elektrycznego do wózka ręcznego	1	7.500,00
9.	EDUKACJA	14	73.819,25
	RAZEM	52	668.786,48

Opracowanie ze źródeł własnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach

Zakres wsparcia osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu polkowickiego został rozszerzony od 2019 poprzez przystąpienie powiatu do realizacji resortowych programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tj.: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa” finansowanych ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W zakresie programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2019-2020 zrealizowano 288 godzin asystentury. Usługi asystenckie świadczyło 4 asystentów osobistych na rzecz 6 osób niepełnosprawnych. Usługi asystentów świadczone były przez 7 dni w tygodniu w godzinach od. 7.00 do 22.00. Asystenci pomagali osobom niepełnosprawnym między innymi w dojazdach w wybrane przez nich miejsce np. dom, świątynie, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, robieniu zakupów oraz załatwianiu spraw urzędowych. Na realizację ww. usług asystenckich wydatkowano kwotę 8.640 zł. W kolejnym roku realizacji programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2021 - ze środków Funduszu Solidarnościowego zrealizowano 2.988,50 godzin usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej na rzecz 48 osób z niepełnosprawnościami, w tym na rzecz 4 dzieci z niepełnosprawnościami, 36 osób z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności i 8 osób z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Usługi asystenta

osobistego osoby niepełnosprawnej były świadczone do 13 grudnia 2021 r., beneficjenci programu nie ponosili żadnych opłat. Ze środków Funduszu Solidarnościowego wydatkowano na ten cel kwotę 124.195,34 zł. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w roku 2021 realizację zadania publicznego pt., „Świadczenie na terenie powiatu polkowickiego usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w ramach Programu MRiPS „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021” zlecono Fundacji Eudajmonia z siedzibą w Polkowicach. Realizację programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „ Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” na terenie powiatu polkowickiego kontynuowano również w roku 2022. W ramach umowy zawartej w dniu 14 czerwca 2022 r. pomiędzy Powiatem Polkowickim a Fundacją Eudajmonia zrealizowano łącznie 5.660 godzin usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej na rzecz 35 osób z niepełnosprawnościami, w tym na rzecz 2 dzieci z niepełnosprawnościami, 31 osób z orzeczoną znacznym stopniem niepełnosprawności i 2 osób z orzeczoną umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej były świadczone od 14 czerwca 2022 do 26 grudnia 2022r. Ze środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystano na to zadanie kwotę 237.101,13zł oraz z budżetu powiatu kwotę 9.247,58 zł. Celem realizacji programu było: zapewnienie możliwości skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osób z niepełnosprawnościami do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia. Przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu, umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności.

Z kolei w zakresie Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” edycja 2020 udzielono wsparcia członkom rodzin lub opiekunom sprawującym bezpośrednią opiekę nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dziećmi z niepełnosprawnością ze wskazaniem stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby, w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizację zadania publicznego pt., „Świadczenie na terenie powiatu polkowickiego usług opieki wytchnieniowej w ramach programu MRPPS opieka wytchnieniowa – edycja 2020” zlecono Fundacji Eudajmonia z siedzibą w Polkowicach. W ramach umowy zawartej w dniu 25 września 2020 r. pomiędzy Powiatem

Polkowickim a Fundacją Eudajmonia zrealizowano usługi opieki wytchnieniowej na rzecz 60 osób w ramach 1837 godzin. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były od poniedziałku do soboty w godz. od 8:00 do 20:00 w formie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji, rehabilitacji i dietetyki. Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane na terenie powiatu od 25 września 2020 r. do 23 grudnia 2020 roku a beneficjenci programu nie ponosili za nie żadnych odpłatności. Ze środków Funduszu Solidarnościowego wydatkowano na ten cel kwotę 143.866,17 zł oraz z budżetu powiatu polkowickiego kwotę 35.966,54 zł. W kolejnej edycji programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” realizację zadania publicznego zlecono Fundacji Eudajmonia z siedzibą w Polkowicach. W ramach umowy zawartej w dniu 6 sierpnia 2021r. pomiędzy Powiatem Polkowickim a Fundacją Eudajmonia zrealizowano usługi opieki wytchnieniowej na rzecz 36 członków rodzin/opiekunów, w tym 8 opiekunów dzieci niepełnosprawnych i 28 opiekunów osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności w ramach 657,50 godzin. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były w formie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, terapeutycznego oraz wsparcia w zakresie nauki pielęgnacji i rehabilitacji. Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane na terenie powiatu do 13 grudnia 2021 roku a beneficjenci programu nie ponosili za nie żadnych odpłatności. Ze środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystano na ten cel kwotę 45.656,80 zł. Celem realizacji programu w odniesieniu do członków rodziny lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami było: czasowe odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację; wzmocnienie osobistego potencjału oraz ograniczenie wpływu obciążeń psychicznych związanych ze sprawowaniem opieki poprzez wsparcie psychologiczne lub terapeutyczne; podniesienie poziomu kompetencji dotyczących wsparcia osoby niepełnosprawnej poprzez naukę technik wspomaganiania, pielęgnacji, prowadzenia działań rehabilitacyjnych w warunkach domowych oraz objęcie specjalistycznym poradnictwem w zakresie psychologicznych i społecznych aspektów wsparcia osób z niepełnosprawnościami, zagadnienia profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia. Usługi w zakresie opieki wytchnieniowej na terenie powiatu świadczone były również w roku 2022. W ramach umowy zawartej w dniu 14 czerwca 2022r. pomiędzy Powiatem Polkowickim a Fundacją Eudajmonia zrealizowano usługi opieki wytchnieniowej na rzecz 34 członków rodzin/opiekunów, w tym 10 opiekunów dzieci niepełnosprawnych i 24 opiekunów osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności w łącznym wymiarze 4.736 godzin. Usługi opieki wytchnieniowej świadczone były w formie pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej lub innym miejscu wskazanym przez uczestnika

programu. Usługi opieki wytchnieniowej były realizowane na terenie powiatu od 14 czerwca 2022 do 26 grudnia 2022 roku. Ze środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystano na to zadanie kwotę 184.536,03 zł oraz ze środków budżetu powiatu polkowickiego kwotę 9.087,15 zł.

Kontynuacja usług asystencji osobistej oraz opieki wytchnieniowej w perspektywie kolejnych lat na terenie powiatu będzie zależeć w dużej mierze od możliwości pozyskania przez powiat zewnętrznych środków finansowych pochodzących np. z Funduszu Solidarnościowego.

Nowe możliwości wspierania osób z niepełnosprawnościami począwszy od 2022 r. daje również przystąpienie powiatu polkowickiego do realizacji Programów „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”: „Mieszkanie dla absolwenta” oraz „Dostępne mieszkanie” finansowanych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W ramach realizacji programu Samodzielność-Aktywność -Mobilność „Mieszkanie dla absolwenta” w perspektywie lat 2022-2026 możliwe będzie udzielanie dofinansowań dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie wynajęcia lokali mieszkalnych lub domów jednorodzinnych spełniających indywidualne kryterium dostępności dla beneficjentów. Wsparcie adresowane jest do osób niepełnosprawnych, które: posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym; posiadają status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku; posiadają pełną zdolność do czynności prawnych, złożą oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej oraz oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu. Dofinansowanie może być udzielone maksymalnie na okres 36 miesięcy. Maksymalna wysokość dofinansowania miesięcznego kosztu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla osoby niepełnosprawnej zależy od: lokalizacji przedmiotu dofinansowania (miasto wojewódzkie, gminy sąsiadujące bezpośrednio z miastem wojewódzkim, pozostałe gminy w danym województwie); aktualnej wartości średnich wskaźników przeliczeniowych kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej mieszkalnych obowiązujących na poszczególnych poziomach terytorialnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał; sposobu poruszania się beneficjentów (zróżnicowanie dla osób poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego oraz pozostałych osób).

Z kolei w ramach realizacji programu Samodzielność-Aktywność -Mobilność „Dostępne mieszkanie” w perspektywie lat 2022-2025 możliwe będzie również udzielanie dofinansowań

dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większa niż różnica iloczynu 15 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłoszonej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego. Beneficjentami pomocy są osoby z niepełnosprawnościami, które: posiadają orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka; złożą oświadczenie wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero; złożą oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; w momencie składania wniosku nie ukończyły 65 roku życia. W przypadku, gdy wniosek dotyczy osób nieletnich lub ubezwłasnowolnionych do wniosku dołącza się: oświadczenie o zamieszkiwaniu w lokalu wspólnie osoby z niepełnosprawnościami oraz opiekuna prawnego oraz orzeczenie o niepełnosprawności z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka.

Powyższe działania w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami powinny być kontynuowane również w latach kolejnych a także rozszerzone o dodatkowe formy wsparcia w zależności od posiadanych zasobów organizacyjnych i finansowych powiatu polkowickiego.

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Osoby niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji zawodowej. Cechują się niskim poziomem aktywności zawodowej oraz problemami w funkcjonowaniu społecznym. Analizując wymienione warunki w jakich funkcjonują niepełnosprawni, możemy wyszczególnić podstawowe przyczyny wpływające na taki stan rzeczy:

- stan zdrowia mający wpływ na niedyspozycje oraz utrudniający często podjęcie zatrudnienia przy jednoczesnej chęci pracy,
- brak doświadczenia zawodowego osób niepełnosprawnych,
- niski poziom wykształcenia lub jego brak,
- wygórowane oczekiwania wobec pracodawcy,
- brak samodzielności w poszukiwaniu pracy,
- opory w kontaktach społecznych oraz niska samoocena, które są determinantami w rozmowach o pracę,
- nadopiekuńczość najbliższych, z której wynika brak motywacji do zmiany obecnej sytuacji oraz chęci podjęcia pracy, niskie poczucie własnej wartości oraz niechęć do podejmowania samodzielnych działań związanych z poszukiwaniem zatrudnienia,
- brak wiedzy dotyczącej poruszania się po rynku pracy,
- oferty pracy dla osób niepełnosprawnych ograniczają się do pracowników porządkowych, pracownika ochrony fizycznej,
- problem z mobilnością wynikający z braku możliwości dojazdu osób niepełnosprawnych do miejsca pracy.

Wśród osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Polkowicach, znajdują się w większości osoby z niepełnosprawnościami dotyczącymi narządu ruchu. Część zarejestrowanych osób niepełnosprawnych posiada dysfunkcje związane z zaburzeniami psychicznymi oraz chorobami psychicznymi. Ograniczenia z którymi borykają się te osoby, często uniemożliwiają im podniesienie kwalifikacji zawodowych bądź znalezienie pracy o jakiej marzą. W/w osobom brak informacji dotyczących możliwości zatrudnienia oraz informacji i umiejętności poszukiwania pracy. Opory społeczne przed kontaktami z innymi są nieodzownym elementem, który determinuje często bierność zawodową lub nikłą aktywność zawodową osób z niepełnosprawnościami. Zmienną niezależną jest w tej sytuacji fakt istnienia niepełnosprawności wśród osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy. Zmiennymi zależnymi są czynniki zewnętrzne, kształtujące się w trakcie procesu aktywizacji zawodowej, takie jak np.: stan pandemii w kraju czy sytuacja gospodarcza.

Poniżej przedstawiono dane tabelaryczne odnoszące się do rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych na terenie powiatu polkowickiego.

Tabela nr 27 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r. zarejestrowanych w PUP w Polkowicach

LICZBA OSÓB	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy zarejestrowanych w PUP - ogółem	194	249	141

Rok 2020 wyraźnie górował nad latami 2019 i 2021 w ilości osób niepełnosprawnych oraz poszukujących pracy, które zarejestrowały się w PUP. Jednym z elementów, które mogły mieć wpływ na daną sytuację był COVID.

Tabela nr 28 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych wyłączonych z ewidencji PUP w Polkowicach z powodu podjęcia pracy w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r.

LICZBA OSÓB	2019 r.	2020 r.	2021 r.
Osoby niepełnosprawne wyłączone z ewidencji urzędu pracy z powodu podjęcia pracy - ogółem	75	60	53

Z danych tabelarycznych wynika, iż w roku 2019 podjęło pracę najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP w Polkowicach. W roku 2021 takich osób było najmniej. Powodem takiego stanu rzeczy może być sytuacja gospodarcza w kraju.

Tabela nr 29 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r. zarejestrowanych w PUP w Polkowicach wg. stopnia niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego.

Legenda: z- znaczny, u-umiarkowany, l-lekki

LICZBA OSÓB	2019 r.			2020 r.			2021 r.		
	Z	U	L	Z	U	L	Z	U	L
Bezrobotnych wg. stopnia niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego	7	67	111	5	32	90	5	51	71
Poszukujących pracy wg. stopnia niepełnosprawności lub orzeczenia równoważnego	2	6	3	54	68	0	2	11	1

W roku 2019 największą liczbę osób bezrobotnych stanowiły osoby niepełnosprawne z niepełnosprawnościami w stopniu lekkim i umiarkowanym. Liczba osób ze stopniem umiarkowanym zmniejszyła się o połowę w roku 2020. W roku 2021 odnotowano kolejny spadek liczby z tej grupy osób bezrobotnych. Na przestrzeni lat 2019 do 2021 odnotowano stały spadek liczby osób niepełnosprawnych w stopniu lekkim.

Wśród osób poszukujących pracy zauważalny jest duży wzrost w/w w roku 2020, są to osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Tabela nr 30 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r. zarejestrowanych w PUP w Polkowicach według rodzaju niepełnosprawności.

Lp.	Symbol (rodzaj niepełnosprawności)	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy wg. rodzaju niepełnosprawności		
		2019 r.	2020 r.	2021 r.
1.	01-U	8	14	5
2.	02-P	46	82	29
3.	03-L	9	8	13
4.	12-C	0	1	1
5.	04-O	18	22	16
6.	05-R	65	90	38
7.	06-E	8	5	6
8.	07-S	25	25	18
9.	08-T	7	2	2
10.	09-M	5	5	5
11.	10-N	21	34	24
12.	11-I	24	22	19
13.	NIEUSTALONY	2	0	0

Największą liczbę osób bezrobotnych i poszukujących pracy z niepełnosprawnościami stanowiły osoby z dysfunkcjami narządu ruchu, kolejno, osoby z zaburzeniami i chorobami psychicznymi i w dalszej kolejności osoby z orzeczeniami dotyczącymi chorób neurologicznych oraz podobna ilość z innymi dysfunkcjami.

Tabela nr 31 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r. zarejestrowanych w PUP w Polkowicach według wykształcenia.

Lp.	wykształcenie	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy wg. wykształcenia		
		2019 r.	2020 r.	2021 r.
1.	Wyższe	14	40	22

2.	Policealne lub średnie zawodowe	36	5	7
3.	Średnie ogólnokształcące	19	47	24
4.	Zasadnicze zawodowe	64	58	39
5.	Gimnazjalne	3	3	7
6.	Podstawowe lub podstawowe niepełne	58	96	42

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że największą grupę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym oraz niepełnym podstawowym. Najmniej było osób z wykształceniem gimnazjalnym.

Tabela nr 32 przedstawia

Liczbę osób niepełnosprawnych w okresie 01.01.2019 r. do 31.12.2021 r. zarejestrowanych w PUP w Polkowicach, które skorzystały z instrumentów rynku pracy.

Lp.	Instrumenty / usługi rynku pracy	2019 r.	2020 r.	2021 r.
1.	Staże	11	10	13
2.	Prace interwencyjne	3	1	4
3.	Prace społecznie użyteczne	10	6	9
4.	Szkolenia indywidualne	0	1	0
5.	Środki na rozpoczęcie działalności	1	2	3
6.	Refundacja utworzonego stanowiska pracy	2	2	6

Z podsumowania danych tabelarycznych wynika, że do najbardziej popularnych wśród osób niepełnosprawnych należały takie instrumenty rynku pracy jak staże oraz prace społecznie użyteczne. Skorzystało z nich najwięcej osób. Do najmniej popularnych należą szkolenia indywidualne i dotacje na rozpoczęcie działalności.

Rehabilitacja zawodowa – to proces, którego głównym celem jest reorientacja konkretnej osoby na najbardziej optymalny dla niej kierunek szkoleń i zatrudnienia.

Prawidłowo prowadzona rehabilitacja zawodowa nie może pominąć żadnego z poniższych etapów działań:

- ✓ oceny zdolności do podjęcia pracy,
- ✓ przygotowania zainteresowanego do podjęcia zatrudnienia,
- ✓ zatrudnienia na odpowiednim stanowisku uwzględniającym wszystkie możliwości psychofizyczne i przeciwwskazania,
- ✓ opieka nad osobą w trakcie pracy – czas adaptacji.

Z prawnego punktu widzenia rehabilitacja zawodowa wraz ze społeczną to podstawowy instrument służący inkluzji społecznej. Obie formy rehabilitacji powinny współistnieć jednocześnie aby pomoc i wsparcie osób niepełnosprawnych były efektywne. Nieodzownym w tym temacie jest współpraca szeregu instytucji państwowych oraz organizacji pozarządowych.

O prawach osób niepełnosprawnych traktuje ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Jest to akt prawny zgodnie z którym, osobom niepełnosprawnym należy się sprawiedliwe traktowanie w polu zatrudniania oraz wsparcie w poszukiwaniu pracy na równi z osobami pełnosprawnymi. Ustawa poświęca także wiele uwagi uprawnieniom przysługującym z tytułu niepełnosprawności.

Wdrożenie odpowiednich działań, dopasowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, pozwoli na kompleksowe wspieranie w aktywizacji zawodowej docelowej grupy, jaką są osoby bezrobotne i poszukujące pracy z niepełnosprawnościami.

Cele i kierunki działań Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2023 -2029

Cel główny: Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie im warunków do samodzielnego, pełnego i czynnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Cele szczegółowe:

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami.
2. Aktywizacja zawodowa i promocja zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.
3. Kształtowanie pozytywnych postaw oraz przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnościami.

Cel szczegółowy nr 1	
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integracja społeczna osób z niepełnosprawnościami	
Działania przewidziane do realizacji	Wskaźniki osiągnięcia celu
1. Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych w związku z ich indywidualnymi potrzebami	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ kwota wypłaconego dofinansowania
2. Likwidacja barier technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/

niepełnosprawnych	kwota wypłaconego dofinansowania
3. Likwidacja barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ kwota wypłaconego dofinansowania
4. Likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym poprzez pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego, jego elementów oraz oprogramowania	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie kwota wypłaconego dofinansowania
5. Likwidacja barier transportowych poprzez: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu oraz uzyskaniu prawa jazdy	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ kwota wypłaconego dofinansowania
6. Likwidacja barier w poruszaniu się poprzez pomoc w zakupie: skuterów i wózków inwalidzkich elektrycznych, oprzyrządowania elektrycznego do wózków ręcznych oraz protez kończyn co najmniej na poziomie III jakości	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ kwota wypłaconego dofinansowania
7. Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ kwota wypłaconego dofinansowania
8. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami aktywnego udziału w imprezach sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które brały udział imprezach sportowych, kulturalnych, rekreacyjnych i turystycznych/ kwota wypłaconego dofinansowania
9. Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami i ich opiekunom udziału w turnusach rehabilitacyjnych	Liczba osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, które skorzystały uczestniczyły w turnusach rehabilitacyjnych/ kwota wypłaconego dofinansowania
10. Umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami udziału w Warsztacie Terapii Zajęciowej	Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w zajęciach Warsztatu Terapii Zajęciowej / kwota wypłaconego dofinansowania

11. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ kwota wypłaconego dofinansowania
12. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	Liczba osób z niepełnosprawnościami, Które otrzymały wsparcie/ kwota Wypłaconego dofinansowani
13. Zapewnienie środowiskowego wsparcia osób z niepełnosprawnościami poprzez kontynuację i rozwój usług asystenta osobistego	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które skorzystały z usług asystenta osobistego/ ilość godzin wsparcia/kwota wykorzystana na organizację usług
14. Wsparcie członków rodzin/opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez kontynuację i rozwój usług opieki wytchnieniowej	Liczba osób z niepełnosprawnościami, których członkowie rodzin/opiekunowie otrzymali wsparcie w formie usług opieki wytchnieniowej / ilość godzin Kwota wykorzystana na organizację usług
15. Zapewnienie usług poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami	Ilość udzielonych porad
16. Organizowanie warunków rozwoju środowiskowych form wsparcia osób niepełnosprawnych (np. grup wsparcia, świetlic integracyjnych, ośrodków wsparcia dziennego) w tym dla osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały pomoc w ramach środowiskowych form wsparcia
17. Udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnościami będących absolwentami szkół poprzez dofinansowanie wynajmu lokalu lub domu rodzinnego spełniającego indywidualne kryterium dostępności w celu podjęcia lub utrzymania zatrudnienia	Liczba osób z niepełnosprawnościami, które otrzymały wsparcie/ Kwota wypłaconego dofinansowania
18. Udzielanie wsparcia osobom z	Liczba osób z niepełnosprawnościami,

niepełnosprawnością ruchową uniemożliwiającą poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego w zakresie zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem	które otrzymały wsparcie/ Kwota udzielonego dofinansowania

Czas realizacji działań: horyzont czasowy realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych tj. lata 2023-2029
Realizatorzy celów i kierunków działań: Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami
Źródła finansowania realizacji celów: środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznawane wg. algorytmu co roku dla powiatu, środki z programów celowych PFRON takich jak np. „ Aktywny samorząd”, „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”: „Mieszkanie dla absolwenta” oraz „Dostępne mieszkanie”, środki z Funduszu Solidarnościowego w ramach realizacji resortowych programów Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej tj.: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa”, środki z budżetu powiatu, budżetu gmin, programów celowych i funduszy europejskich
Zakładane rezultaty planowanych działań: ✓ Poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania i środowisku lokalnym; ✓ Zwiększenie możliwości samodzielnego przemieszczania się osób z niepełnosprawnością ruchową; ✓ Zwiększenie możliwości swobodnego komunikowania się i korzystania z instrumentów cyfrowego wsparcia przez osoby z niepełnosprawnościami; ✓ Odciążenie członków rodzin/opiekunów osób z niepełnosprawnościami przez zapewnienie rozwoju usług asystencji osobistej i opieki wytchnieniowej.

Cel szczegółowy nr 2	
Aktywizacja zawodowa i promocja zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami	
Działania przewidziane do realizacji	Wskaźniki osiągnięcia celu

Ograniczenie bezrobocia przy zastosowaniu narzędzi, instrumentów i usług, którymi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy, w tym: ✓ analiza kompetencji zawodowych osób niepełnosprawnych, ✓ analiza zapotrzebowania pracodawców na zatrudnienie osób niepełnosprawnych, ✓ pozyskiwanie ofert pracy dla osób niepełnosprawnych, ✓ propagowanie możliwości pozyskania środków z PFRON, ✓ wspieranie osób niepełnosprawnych w otwarciu własnej działalności gospodarczej poprzez udzielenie dotacji na ten cel, ✓ prowadzenie indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego na rzecz osób z niepełnosprawnościami, ✓ korzystanie z usług pośrednictwa pracy – indywidualnej opieki doradcy klienta, ✓ organizacja na rzecz osób niepełnosprawnych: szkoleń, staży, doposażeń stanowiska pracy, prac interwencyjnych, przygotowania zawodowego dorosłych, badań lekarskich lub psychologicznych, studiów podyplomowych, bonów na zasiedlenie, bonów szkoleniowych, bonów stażowych, ✓ pozyskiwanie nowych i utrzymanie obecnych miejsc pracy	- liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Polkowicach, - liczba osób niepełnosprawnych objętych różnymi formami aktywizacji (staże, dotacje, doposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne, szkolenia) - ilość miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych - liczba osób, które podjęły zatrudnienie
Promowanie wśród pracodawców korzyści wynikających z zatrudnienia osób	- ilość kampanii promujących zatrudnienie osób z

niepełnosprawnych w tym: ✓ organizacja giełd pracy, ✓ spotkania z młodzieżą szkół specjalnych oraz uczestnikami WTZ na temat aktywizacji zawodowej	niepełnosprawnością, - ilość giełd pracy, - ilość spotkań z młodzieżą niepełnosprawną
Czas realizacji działań: horyzont czasowy realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych tj. lata 2023-2029	
Realizatorzy celów i kierunków działań: Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Powiatowy Urząd Pracy oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami	
Źródła finansowania realizacji celów: środki z : Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżetu powiatu, budżetu gmin	
Zakładane rezultaty planowanych działań: ✓ podniesienie świadomości pracodawców w zakresie możliwości i form zatrudnienia osób niepełnosprawnych; ✓ wsparcie w zdobyciu zatrudnienia zgodnego z możliwościami osób niepełnosprawnych; ✓ popularyzacja informacji dotyczących możliwości aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych; ✓ podniesienie lub uzupełnienie kwalifikacji zawodowych; ✓ zmniejszenie dysproporcji w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych; ✓ ograniczenie skutków bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych.	

Cel szczegółowy nr 3 Kształtowanie pozytywnych postaw oraz przestrzeganie praw osób z niepełnosprawnościami	
Działania przewidziane do realizacji	Wskaźniki osiągnięcia celu
Promowanie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej w społeczności lokalnej	Ilość zamieszczonych spotów i artykułów w lokalnych mediach odnoszących się do osób z

	niepełnosprawnościami
Rozpowszechnianie informacji na temat praw i uprawnień osób z niepełnosprawnościami	ilość rozpowszechnionych materiałów informacyjnych (np. plakatów, ulotek, broszur)
Zachęcanie osób z niepełnosprawnościami do korzystania z Systemu Obsługi Wsparcia jako narzędzia e- usługi	Liczba wnioskodawców korzystających z Systemu Obsługi Wsparcia
Organizowanie spotkań informacyjnych z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu	Ilość zorganizowanych spotkań informacyjnych
Pogłębianie współpracy z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie do realizacji zadań publicznych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami	Ilość zadań publicznych zleconych do realizacji organizacjom pozarządowym w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami
Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucji publicznych z zakresu obsługi i wsparcia osób z niepełnosprawnościami	Ilość przeprowadzonych szkoleń/ liczba uczestników szkoleń
Czas realizacji działań: horyzont czasowy realizacji Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych tj. lata 2023-2029	
Realizatorzy celów i kierunków działań: Rada Powiatu, Zarząd Powiatu, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zespół Orzekania o Niepełnosprawności, Wydział Promocji Powiatu w Starostwie Powiatowym w Polkowicach, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu	
Źródła finansowania realizacji celów: środki z : Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Pracy, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, budżetu powiatu, budżetu gmin	
Zakładane rezultaty planowanych działań:	
✓ zwiększenie poziomu integracji osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem lokalnym; ✓ zwiększenie dostępności e-usług poprzez System Obsługi Wsparcia; ✓ zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w tworzeniu lokalnych rozwiązań	

poprawiających jakość życia osób z niepełnosprawnościami na terenie powiatu;

- ✓ podniesienie kompetencji zawodowych kadry pomocy społecznej zajmujących się obsługą i wsparciem osób z niepełnosprawnościami.

Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring programu prowadzony będzie na podstawie analizy zebranych informacji na temat podejmowanych działań w formie rocznego sprawozdania przedkładanego Radzie Powiatu Polkowickiego.

Sprawozdanie roczne w części dotyczącej obszaru rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych będzie sporządzać Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Polkowicach natomiast w części dotyczącej obszaru rehabilitacji zawodowej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych Powiatowy Urząd Pracy w Polkowicach.

Przedmiotem ewaluacji będzie ocena skuteczności podejmowanych działań w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników.

Podsumowanie

Program został opracowany na bazie doświadczeń wynikających z realizacji Programu w latach 2018-2022 oraz bieżącej analizy zebranych danych w odniesieniu do realizacji celu strategicznego nr 2 określonego w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Polkowickiego na lata 2023-2029. Program ma charakter otwarty, a stopień ogólności zawartych w nim, zaplanowanych kierunków działań umożliwi podejmowanie różnorodnych inicjatyw na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Z uwagi na zmieniające się warunki społeczno-ekonomiczne dopuszcza się możliwość dokonywania zmian i modyfikacji niniejszego programu biorąc pod uwagę czasokres, na który został zaplanowany.

Efekty realizacji zaplanowanych działań zależeć będą w dużej mierze od uwarunkowań organizacyjnych, prawnych i finansowych oraz aktywnego zaangażowania instytucji powiatowych, pracodawców, organizacji pozarządowych, oraz samych adresatów programu tj. osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.